

at producere Smør og haandhæve vor Stilling paa det engelske Marked have faaet saadanne Bygninger og Besætninger, at man kan sige, at det ikke er langt fra, at Bygningerne repræsenterer en Værdi, der er større end selve Jordens, og naar man saa har ofret en saadan Kapital, hvad Mange have gjort, saa vil jeg spørge, om det er klogt, om det er befindigt for et Land som laver Smør, at løbe den Risiko, at alle disse Arbejder skulle tilintetgøres, og alle disse Kapitaler være til ingen Nytte, og det kun for at stifte Folk et — som det staar for mig — indbildt Gode. Men at man skulde ødelægge vort Renomme paa det europæiske Marked, det er en Letfindighed uden Grændser. Der er en svag Mulighed, ogsaa efter at en saadan Lov er udførelst, for, at de store Gaarde ville kunne hæbde deres Renomme. De store Mærker ville stadig komme til at staa i en vis Forbindelse med de Kjøbmænd, der handle paa England, saaledes at England endnu vilde handle med os paa Tro og Love, idet de vide, at naar de kjøbe fra de og de Folk, saa faae de godt Smør; men de mindre Gaarde, Gaarde paa under 70 Tdr. Land, vilde have den største Risiko. De ville gaa sammen med Fællesmeierierne og miste det gode Omdømme, de nu have. Det er nemlig altfor frelstende for Fællesmeierister — selv ærlige Mænd — at komme Margarine i deres Smør, naar de i kort Tid kunne tjene derved; og man kan ikke forlange, at saadanne Mænd i de vanskelige Tider, vi nu have, skulle tænke paa Fremtiden og ikke tværtimod tænke paa Nutiden og strax søge at erhverve sig en Kapital. Dertil kommer, at vort Landbrug for Diebliffet er i Grunden saa uheldigt stillet, som det har været i mange Aar; vi kæmpe med Vanskeligheder rundt omkring; derfor vilde det være en Letfindighed, om man nu ikke særlig vilde værgede det mod den Fare, der nu viser sig. Jeg haaber, at Rigsdagen frembringer en Lov, som sikrer Landbrugets Interesser og ikke indlader sig paa Experimentier. Selv om man vil sige, at jeg ser noget for pessimistisk paa Forholdene — hvad jeg ikke tror — saa er der ingen Tvivl om, at vi ved, hvad der her foreligger, komme til en Revolution paa hele Meierivæsenet. Det er klart nok, at Kunstsmørfabrikanter kunne med de billigere Fædtstoffer altid underbyde det af dyrere Naamaterialier lavede Smør. Landmanden maa komme til at ligge under i den ulige Kamp, med andre Ord: vi kunne ikke, naar Kunstsmørfabrikanterne kunne vedblive saaledes som nu at farve Kunstsmørret saaledes, at det ser ud som rigtigt Smør, og blande

rigtigt Smør i Kunstsmørret o. s. v., staa os i Konkurrencen, og der er ingen Tvivl om, at vi saa maa opgibe det Marked, vi have for Diebliffet. Saa skal man ogsaa huske paa, med hvilken Vanskelighed og Besværighed vi have arbejdet os op — enkelte Mænd have gjort sig fortjent i saa Henseende; de have forstaaet at forandre vort Renomme fra et slet til et udmærket. De fleste huske, at der var en Gang, da dansk Smør maatte kalde sig „holsteinsk Smør“ og „Kieler Butter“; thi ellers kunde det ikke sælges. Det er først ved uhyre og energiske Anstrengelser fra Landmænd og fra dygtige Mænd udenfor Landbruget, at vi ere naaede til vort udmærkede Renomme paa det engelske Marked. Hvis Kunstsmørfabrikanterne faae Lov til at agere, og hvis vi ikke faae en anden Lov end en saadan, som foreligger fra det høie Folkething, er jeg overbevist om, at vi maa opgibe vort Marked. Der siges saa: vi kunne staa ind paa andre Veie, paa at levere finere og bedre Smør. Ja det kan man ganske vist; men jeg vil blot bede ærede Medlemmer erindre, hvilken Revolution der derved vil fremkomme i vort Meierivæsen. Thi der eksisterer jo i Grunden for Smørfabrikanterne kun to Markeder, enten det, vi for Diebliffet have i England, og det Marked, som søges af rige Folk i store Byer. Der faar man selvfølgelig Smørret bedre betalt. Men først er det et stort Spørgsmaal, om man kan anvende saadanne Maskiner Smør, som nu sendes fra Danmark, paa et saadant Marked. Vi maa huske paa, at det er meget vanskeligt, og at det kun er med den yderste Anstrengelse, om vi skulde naae at komme paa et saadant Marked og regnes for Noget der. I alt Fald maa vor Meieridrift da laves om, og Meieripersonalet maa forandres, og Transportmidlerne for Smør maa forandres. Der kan ikke være Tale om at sende Smør, der er 3 à 4 Dage gammelt, til England, naar der hver Dag for-dres friske Varer. Der fordres frisk og usaltet Smør; det kan ikke vente. Man veed, hvad man har, men man veed ikke, hvad man kan faae; det forekommer mig derfor høist farligt, om man ikke gjør Alt, hvad man kan, for ikke at ødelægge det Renomme, vi have. Jeg gjentager: skal Loven have en virkelig Betydning, saa maa det være en Lov med fuldstændigt Forbud, saaledes, at vi faae, hvad man kalder rent Land. Kunne vi ikke det, er jeg fuldstændig med til at tage Regjeringsforslaget, saaledes som det var, men saaledes, at § 3 kommer til at lyde saaledes, at den, der her fra Landet udfører eller for-søger paa at udføre Kunstsmør, straffes med Fængsel. Men jeg vil høit og lydelig er-